

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Skriftemaal og Altergang

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 283. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1858_1234-txt-shoot-idm528/facsimile.pdf (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

halve Baptister, som ingen Sacramenter bryder sig om, uden dem, de selv gjør, eller de er Pietister, som stoler paa deres egen Retfærdighed og er bange for at omgaaes Syndere; thi om dette end var langt meer en vitterlig Kjendtgjæring og langt mindre en usjærlig Formodning, end det er, saa blev det dog lige sandt, at alle virkelige Medlemmer af Herrens Menighed krumper dem ved den nærværende Kingens Orden, der, baade kristelig og menneskelig talt, er en rædjom Norden, og at hvad der holder dem i Kjølsketen er kun den Hølelse, at saalænge vi kristelige Præster kan holde det ud, maae de ogsaa kunne, og de lægger os derved Ansvarer paa en stor Steen paa Hjertet, saa at dersom jeg ikke ved Barton havde været saa ganske eiendommelig stillet, at den uundværligste Frihed ligesom fulgte af sig selv, da maatte jeg for længe siden brude over Tvært.

Jo mere vi nemlig betænker, hvad Herrens Indjættelser, og navnlig Herrens Bord, skulde være baade for hans Menighed og for Verden, des klarere maa det staae for os, at hverken er de, ikke heller kan de under nærværende Omstændigheder blive hvad de skulde være, og at navnlig Herrens Nadver, uddeelt islang uden al Bordstil, saa vi byder dem til Herrens Bord, som vi aldrig vilde taale ved vort eget Bord, behandles saa uværdig, at vi derpaa maa anvende Apostelen's Ord: dette er slet ikke at holde Herrens Nadver, deraf Sygeligheden hos eder og deraf Sønnen! At herpaa nu umulig kan raades kristelig Bod ved en Kirketugt, som udgik fra en Majoritet enten i et Claujen's Kirke-

raad eller paa et Brammerst Vandemøde, det maa jo for alle kristelig oplyste Præster være indlysende, blandt andet, fordi det maatte blive Fleerheden af Folkekirken's Medlemmer, der af kristelige Grunde maatte udelukke fra Raaderen, og man vil dog vel ikke vente eller forlange, at Fleerheden skal indføre en Kirketugt, hvorved den udelukker sig selv. Kun naar Folke-Kirken vil gaae til den Sandheds Beskjendelse, at den er ikke Christi, men Kongens og det Danske Folks Kirke, som kun ved at taale aandelig Frihed kan beholde Christi Frimenighed hos sig, og naar Folkekirken desaarjaag tillader sine Præster at ferrette og forvalte Sacramenterne, hver efter sin bedste Overbeviisning om Herrens Mening med dem og den apostoliske Beskrivelse af dem; kun da kan de kristelige Præster i deres Frimenighed indføre saamegen Bordski, som de og deres Kirkegangere er enige om at kræve og at taale, og først da kan det vise sig, at Herrens Bad og Herrens Vord, naar de virkelig svarer til hans Indstiftelse, endnu kan stjanke den Troende det samme Liv og den samme Livsfylde, som var og er i ham, og som han har lovet at dele med sin Menighed. Da nu alle Troende veed, at denne Aabenbarelse af Herrens Gjæringer maa stee, saasandt som han er Kristus, Faderens Eenbaarne, maa stee ikke blot til Væres-Redning for ham, men ogsaa til Guds-Menneskets Opelsning til Fuldrogenhed i hans Menighed, jaa er det klart, at naar den dertil nødvendige Frihed ikke kan findes i Folkekirken, da maa alle Herrens troe Tjenere og Medarbejdere søge den udenfor, og ei holde sig tilbage, enten for de

Opoffrelers Skyld, som de med Guds Hjælp kan overkomme, eller for de mange Farers og Hindringers Skyld, som man unægtelig ved Udtrædelsen gaaer imøde, men som vi veed, Gud kan, og naar Udtrædelsen stee for Hans Raades og Sandheds Skyld, vil give baade Kraft og Viisdom til at undgaae eller overvinde.

Snart i tyve Aar har jeg nu stræbt at forhindre eller forhale den kristelige Udtrædelse af Folkekirken, og jeg turde det, selv da Søren Kierkegaard sigtede mig desaarjaag som den værste af dem alle i Novetulen, jeg turde det, fordi jeg havde havt Leilighed til at vise, at jeg „talde fordi jeg troede“ og stuede intet Offer for Menighedens og min kristelige Frihed, men skal jeg leve med i Guds Kraft nogle Aar endnu, da lader det til, at jeg skal opleve den Dag, da jeg maa opgave Haabet om i Folkekirken at finde den Frihed, som Christi Sandhed og hans Menigheds levende Bægt i Raaden og Sandheden kræver, maa opgave Haabet, især fordi Endel af dem, der skulde været med at kræve Friheden, forblundede modkætter sig den almindelige Præstefrihed i Folkekirken, uden hvilken de kristelige Præsters evangeliske Frihed i Folkekirken er umulig, medens det falske Sten af Kristelighed, som Bedkommende tænker, Folkekirken maa beholde, for at kristelige Præster kan tjene i den, altid har været og altid vil være en Bederstyggenhed for Herren og en Pest for Livet i ham. Og skal det stee, maa jeg opgave Haabet om den Frihed, som alt ved Sognebaandets Løsning er halv opnaaet, og som vor Troes Tjender, saasnart de seer, vi er de Stærkeste, selv maae foretrakke,

